

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/192/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112202299
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112202299.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľky O. W., narodenej XX. XX. XXXX, bytom Na R. X., W. W., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Lion Law Partners s. r. o., so sídlom Horná 32, Banská Bystrica proti odporcovi D. F., narodenému XX. XX. XXXX, bytom F. F. X, A. M., o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/23/2012-94 zo dňa 05. 10. 2010 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/23/2012-111 zo dňa 14. 01. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že odstúpenie odporcu od kúpnej zmluvy uzatvorenej s navrhovateľkou dňa 22. 04. 2010 ohľadom prevodu spoluvlastníckeho podielu 1-ice rodinného domu číslo súpisné XXX, postaveného na KN C parc. č. XXXX/XX, ako aj 1-ice spoluvlastníckeho podielu pozemkov KN C parc. č. XXXX/XX, KN C parc. č. XXXX/XX, KN C parc. č. XXXX/XX, KN C parc. č. XXXX/XX, ktoré nehnuteľnosti sú všetky vedené na LV č. XXXX, kat. úz. F., zo dňa 24. 08. 2011, je neplatné.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že odporca v priebehu konania uznal nárok navrhovateľky za dôvodný, a preto súd v zmysle jeho prejavu návrhu navrhovateľky vyhovel. Pokiaľ ide o rozhodnutie o náhrade trov konania, o tejto v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. nerozhodol, keď účastníci náhradu trov konania nepožadovali.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie odporca. Namietal, že súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov a doposiaľ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, v dôsledku čoho rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že jeho súhlas s návrhom nebol mienený úprimne a samotnému súhlasu predchádzalo opakované vydieranie jeho osoby zo strany otca navrhovateľky P. P. W., ktoré boli podmienené jeho možnosťou pravidelne sa stretávať s maloletou dcérou O. F., narodenou XX. XX. XXXX. Opätovne poukázal na svoje vyjadrenia v spore do vyhlásenia rozsudku, kedy žiadal návrh zamietnuť a uvádzal, že predložený doklad (príjmový doklad, pozn. súdu) je falzifikátom a naďalej tvrdí, že navrhovateľka mu nikdy kúpnu cenu nevyplatila. Rozhodnutie súdu preto považoval za predčasné, nakoľko súdom doteraz zistený skutkový stav je nedostatočný. V prípade znaleckého dokazovania by podľa neho bolo preukázané, že doklad o prevzatí sumy 100.000 € je sfaľovaný, a súčasne by boli tvrdenia navrhovateľky o prevzatí tejto sumy jednoznačne vyvrátené. Navrhol napadnuté rozhodnutie okresného súdu zmeniť, príp. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu odporcu v písomnom vyjadrení navrhovateľka uviedla, že odporca na pojednávaní dňa 05. 10. 2012 uznal nárok navrhovateľky a vyjadril súhlas s tým, aby súd vo veci rozhodol. Ďalšie sporné otázky si navrhovateľka a odporca mali medzi sebou upraviť dodatočnou dohodou. Obaja účastníci boli

poučení podľa § 120 O. s. p. a nenavrhlí vykonať ďalšie nové dôkazy. Poukázal na to, že odporca v deň vyhlásenia rozsudku dňa 05. 10. 2012 podpísal prvostupňovému súdu dokument označený ako „vzdanie sa odvolania“, v ktorom uviedol, že sa vzdáva práva podať odvolanie voči rozsudku prvostupňového súdu. Skutočnosti uvádzané v odvolaní preto nie sú pravdivé a navrhovateľka odmieta, že by odporcovi bolo bránené v styku s maloletou. Navyiac, uvedené skutočnosti nesúvisia s predmetom konania v tejto veci, preto rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za správne. Keďže odporca sa vzdal možnosti podať voči rozsudku prvostupňového súdu odvolanie, navrhla, aby súd jeho odvolanie odmietol z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou. V prípade, ak by odvolací súd odvolanie prejednal, navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdil.

Skôr, ako odvolací súd skúmal vecnú stránku napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a jemu predchádzajúce konanie, skúmal podmienky odvolacieho konania. Navrhovateľka totiž namietala, že odporca sa vzdal odvolania proti napadnutému rozsudku, a preto navrhla, aby jeho odvolanie bolo v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia odmietnuté.

Podľa § 201 O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Keďže odvolanie je dispozitívny úkon, ktorý podlieha vždy kontrole súdu, je možné sa tohto úkonu vzdať, avšak len voči súdu, teda nie prejavom voči druhému účastníkovi (§ 207 ods. 1 O. s. p.). Vzdanie sa odvolania má za následok, že účastník nemôže neskôr podať odvolanie. V prípade, že napriek vzdaniu sa odvolania účastník odvolanie podá, odvolací súd takéto odvolanie odmietne ako podané neoprávnenou osobou. Právo vzdať sa odvolania trvá až do tej doby, pokiaľ niektorému účastníkovi ešte plynie lehota na podanie odvolania. V prípade, že sa účastník vzdal odvolania pred vyhlásením rozhodnutia, príp. doručením rozhodnutia, je tento jeho procesný úkon neúčinný.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že na pojednávaní dňa 05. 10. 2012 k vzdaniu sa práva na odvolanie zo strany odporcu nedošlo. Po vyhlásení rozhodnutia, ktoré bolo odôvodnené a účastníci boli poučení o opravnom prostriedku, bola zápisnica o pojednávaní ukončená. V uvedený deň, teda 05. 10. 2012, sa voči súdu odporca svojho práva na podanie odvolania nevzdal. Ak následne navrhovateľka v konaní predložila okresnému súdu dňa 30. januára 2013 overenú kópiu vzdania sa odvolania zo strany odporcu, je zrejmé, že uvedené podanie nebolo doručené zo strany odporcu súdu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 207 ods. 1 O. s. p., a nešlo o úkon odporcu voči súdu. Uvedené podanie (vzdanie sa odvolania) bolo predložené navrhovateľkou a na dotaz prvostupňového súdu odporca svojim vyjadrením zo dňa 04. 03. 2013 uviedol, že sa práva odvolania voči rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/23/2012 - 94 zo dňa 05. 10. 2012 nevzdal. Odvolací súd preto považoval podanie predložené navrhovateľkou okresnému súdu zo dňa 05. 10. 2012, doručené okresnému súdu dňa 30. januára 2013 za neúčinné. Navyiac, z uvedeného podania nevyplýva ani to, či k vzdaniu sa odvolania, resp. k úkonu osvedčenému notárom JUDr. Janou Nirházsovou došlo pred alebo až po vyhlásení predmetného rozsudku. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto následne odvolací súd pristúpil k vecnému prejednávaniu odvolania odporcu.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutia súdov a vylúčiť ľubovôľu alebo len vecne správne (zákonu celkom zodpovedajúce) rozhodnutie a náležité, teda, zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa ústavné kritériá vyplývajúce preň z Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozhodnutie súdu musí dať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah povinností rozhodnutie riadne odôvodniť, sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle všetkých okolností každej veci.

Občiansky súdny poriadok minimálne kritériá pre odôvodnenie rozsudku ustanovuje v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, príp. iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil.

Podľa názoru odvolacieho súdu však predmetný rozsudok okresného súdu uvedené atribúty nespĺňa. Z obsahu spisu je zrejmé, že od podania návrhu odporca s určením neplatnosti právneho úkonu, a to odstúpenia od zmluvy zo dňa 24. 08. 2011, nesúhlasil. Poukazoval na to, že v danej veci navrhovateľka nevyplatila odporcovi kúpnu cenu vyplývajúcu z medzi nimi uzavretej kúpnej zmluvy zo dňa 22. 04. 2010, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam uvedeným vyššie. Až na pojednávaní dňa 05. 10. 2012 odporca uviedol, že s návrhom súhlasí s tým, že následne medzi ním a navrhovateľkou dôjde k ďalšej dohode. Na základe tohto vyjadrenia odporcu okresný súd vo veci rozhodol. I napriek tomu, že v zmysle ust. § 120 ods. 3 O. s. p. si môže súd osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov, je povinnosťou súdu v odôvodnení rozhodnutia uviesť, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, najmä, ako vec právne posúdil. Súd dbá najmä na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Odvolací súd však nemal možnosť preskúmať vecnú správnosť uvedeného rozhodnutia, ak okresný súd v odôvodnení neuviedol, ako vec právne posúdil, najmä neuviedol, na základe akého právneho predpisu, resp. právnej normy rozhodol, naviac, ak v priebehu konania až do posledného pojednávania odporca neplatnosť právneho úkonu namietal. Občiansky súdny poriadok v § 157 ods. 3 O. s. p. umožňuje súdu uviesť v odôvodnení rozsudkov iba predmet konania a ustanovenie zákona, podľa ktorého rozhodol, tzv. skrátený rozsudok, avšak v danom prípade o takéto rozhodnutie nejde. Ak teda v minimálnej miere vyžaduje Občiansky súdny poriadok v odôvodnení rozsudkov podľa § 114 ods. 5, § 153a ods. 1 a § 153b ods. 1 O. s. p. uvedenie predmetu konania a ustanovenia zákona, podľa ktorého rozhodol, nevyhnutne z uvedeného vyplýva, že predmet konania a ustanovenie zákona, podľa ktorého rozhodol, je nevyhnutnou súčasťou odôvodnenia každého rozhodnutia súdu. Aj opis skutočného stavu zisteného súdom prvého stupňa má význam z toho dôvodu, že v prípade preskúmania rozhodnutia je odvolací súd viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa. V záujme zabránenia prijatia prekvapivých rozhodnutí, nie je preto bez významu ani právne hodnotenie zisteného skutkového stavu. Účastníkovi konania musí byť totiž daná možnosť vyjadriť sa aj k prípadnej zmene právneho názoru odvolacím súdom. Či ide o zmenu je však možné zistiť iba z porovnania pôvodného odôvodnenia rozhodnutia a odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V danej veci však uvedené odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu absentuje. Jedine ustanovenie § 157 ods. 3 O. s. p. umožňuje vypracovať skrátený rozsudok v prípade, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania. Len v takomto prípade súd v odôvodnení rozsudku uvedie iba predmet konania a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol. To isté platí, ak súd rozhodol podľa § 114 ods. 5, § 153a ods. 1 a § 153b ods. 1. V dôvodoch rozhodnutia je totiž nevyhnutné vyložiť právne aplikačné úvahy, ktoré súd viedli k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu. I keď ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. zdôrazňuje, že súd v odôvodnení rozsudku uvedie skutkové zistenia, „zistením“ však nie je len oboznámenie sa s procesným stanoviskom účastníka.

Keďže vydanie rozhodnutia neobsahujúceho dostatočné odôvodnenie je možno považovať za odňatie možnosti účastníka konať pred súdom, a nedostatok dôvodov zároveň robí rozhodnutie v inštančnom postupe nepreskúmateľným pre jeho neurčitosť, neostávalo odvolaciemu súdu iné, len napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu bude preto opätovne vypočítať účastníkov konania a vykonať dokazovanie za účelom dostatočného zistenia skutkového stavu, na základe ktorého následne vyvodí správny právny záver a aplikuje príslušné právne predpisy.

Ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, potom v novom rozhodnutí rozhodne okresný súd aj o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.